

1. UVOD

Proučavanje ekonomskog razvoja i rasta predstavlja svojevrsan naučni izazov (nema univerzalno prihvaćene definicije razvoja). Postoji čitav niz shvatanja o onome šta čini osnovu ispitivanja razvojnih mogućnosti zemalja u diverzifikovanom međunarodnom poretku.

Ekonomski razvoj je složen, višedimenzionalni proces. U literaturi se, u pokušaju određivanja i opisivanja ekonomskog razvoja, nailazi na različite definicije. "Neke od definicija ekonomskog razvoja koje imaju zajedničke sadržajne elemente:

Podrazumijeva raznovrsne aktivnosti pojedinaca i privrednih subjekata koje se preduzimaju u društvu, a što za posljedicu ima stvaranje materijalnih i drugih vrijednosti kojima se zadovoljavaju mnogobrojne potrebe pojedinaca i društva uopšteno.

U strogo ekonomskim kategorijama, pod razvojem se tradicionalno podrazumijeva sposobnost ekonomije jedne zemlje, čija je početna ekonomska situacija dugo bila više ili manje statična, da generiše i održi godišnji rast svog bruto nacionalnog dohotka po stopi od 5% do 7%, ili više.

Ekonomski razvoj je proces u kome se realni nacionalni dohodak dugoročno povećava, što, uz veću stopu rasta realnog nacionalnog dohotka od povećanja broja stanovnika, ima značenje povećanja nacionalnog dohotka per capita"¹.

U osnovi ekonomskog razvoja je privređivanje, odnosno proizvodnja. Manifestuje se porastom ekonomskog bogatstva društva i inoviranjem u upravljanju razvojem (ljudsku kontrolu/djelovanje, aktivno upravljanje razvojem).

Ekonomski razvoj obuhvata:

- stvaranje materijalnih i drugih vrijednosti,
- generisanje i održavanje godišnjeg rasta bruto nacionalnog dohotka,
- povećanje stepena zadovoljavanja ljudskih potreba i realnog nacionalnog dohotka,
- promjenama ekonomske i socijalne strukture društva

Ekonomski razvoj je pojam koji obuhvata proces privrednog rasta u kojem dolazi do kvalitativnih promjena u ekonomskoj i socijalnoj strukturi društva, manifestirajući se nadalje kroz poboljšanje standarda i kvaliteta življenja.

Ekonomski razvoj uključuje kvantitativne i kvalitetne promjene u privređivanju:

- Uvećanje proizvodnih moći privrede (povećanje efikasnosti),
- Način animiranja faktora privređivanja (stavljanje raspoloživih resursa u funkciju efikasnog privređivanja) i
- Društveni okvir privređivanja (ekonomski, socijalni, politički, istorijski, tradicionalni kontekst).

¹ <http://www.pfsa.unsa.ba/pf/wp-content/uploads/2016/12/VIII-sesija.pdf> - Ekonomske osnove države i prava str. 10